

POSTANOWIENIE

17 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 17 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.S.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 31 sierpnia 2022 r., III Ca 141/22,

1 odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz A.S. 2700 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

3. oddala żądanie zasądzenia odsetek od kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 sierpnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z 9 listopada 2021 r., w którym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki 58 938,90 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z 31 sierpnia 2022 r., zaskarżając go w całości. Powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), formułując w ramach tej przesłanki trzy pytania. Po pierwsze, pyta

czy wykonanie przez bank obowiązku informacyjnego zgodnie z obowiązującą w chwili zawarcia umowy rekomendacją Komisji Nadzoru Finansowego uzasadnia przyjęcie, że konsument nie został w sposób odpowiedni poinformowany o ryzyku zmiany kursu walut. Po drugie, pyta o możliwość zastąpienia przepisami dyspozytywnymi wyeliminowanych z umowy klauzul niedozwolonych. Po trzecie, pyta, czy po stwierdzeniu abuzywności mechanizmu indeksacji umowa może wiązać w pozostałym zakresie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnych orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem przepisu oraz przedstawienia argumentacji przemawiającej za tym, że mają one rzeczywisty i poważny charakter,

nie należą zaś do zwykłych wątpliwości związanych z procesem stosowania prawa. Wymagane jest także wykazanie, że treść i znaczenie przepisu nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2023 r., I CSK 4931/22). Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest także wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienie SN z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, z 30 listopada 2023 r., I CSK 200/23, z 30 listopada 2023 r., I CSK 291/23).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został nieprawidłowo sformułowany. Skarżący, zamiast wyraźnie wskazać przepisy prawa wymagające jego zdaniem wykładni, formułuje pytania, które nazywa w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pytaniami prawnymi. Wymóg formułowania pytań czy zagadnień prawnych cechuje zaś przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tj. występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a nie przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Niemniej odnosząc się do formułowanych przez skarżącego pytań, należy wskazać, że odpowiedź na pytanie pierwsze pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż dla uznania odpowiednich klauzul umowy za abuzywne wystarczyło ustalenie co do wadliwości sposobu ustaleniu kursu waluty przez bank. W tym stanie rzeczy kwestia prawidłowości udzielanej konsumentowi informacji nie miała już znaczenia.

Pozostałe kwestie znalazły już rozstrzygnięcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Odnosząc się do pytania drugiego przywołać należy punkt 1 uchwały pełnego składu Izby Cywilnej z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, w którym Sąd Najwyższy wskazał, iż w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące,

w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. Zgodnie z art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uchwała ta ma moc zasady prawnej i wiąże Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie.

Skarżący pyta jeszcze o możliwość dalszego obowiązywania umowy po wyeliminowaniu z umowy niedozwolonych klauzul indeksacyjnych. Podkreślić trzeba, że Sąd Najwyższy w punkcie 2 przywoływanej wyżej uchwały z 25 kwietnia 2024 r. stwierdził jednoznacznie, iż w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Żądanie zasądzenia odsetek od kosztów procesu zostało oddalone, gdyż zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw art. 98 § 1¹ k.p.c., na podstawie którego możliwe jest zasądzenie odsetek, stosuje się w postępowaniach wszczętych po dniu wejścia w życie wskazanej ustawy. Postępowanie w sprawie niniejszej zostało wszczęte w sierpniu 2019 r., a więc przed wskazaną datą.

(E.M.)

[ms]